

[Undervisnings- og forskningsministeren]

denne forståelse savner vi, når der opstår behov for at iværksætte foranstaltninger for at beskytte miljøet. Uden viden om dette er der risiko for betydelige fejlinvesteringer i miljøbeskyttelsespolitikken. Så jeg vil blankt erkende, at vi har behov for viden på dette punkt som på så mange andre punkter. Men vi har jo Forskningsrådet, vi har institutioner: universiteter og højere læreanstalter, som har betydelige frie forskningsmidler.

Med andre ord: der er altså steder nok i Danmark, hvor man har til opgave netop at tilgode disse forskningsformål. Hvorfor har forslagsstillerne ikke tillid til disse forsamlinger af højt kvalificerede forskere, de bedste vi har? Hvorfor skal der laves en ny forsamling? Er det, fordi den skal have højere sagkundskab, eller er det, fordi den nye forsamling skal være præget af ganske bestemte meninger? Jeg er bange for, at det mest er det sidste, der tænkes på.

Det er ikke godt for dansk forskningspolitik, hvis vi får alt for mange særlige cigarkasser stillet op, bevogtet af mennesker, som ikke bare er udpeget for deres kvalifikationer, men også for deres meninger og deres organisatoriske tilhørsforhold. Det er ikke godt, det vil jeg fraråde. Det strider mod alt, hvad dette Ting har pålagt mig at gøre, når det gælder forskningsrådene, sektorforskningen og universiteterne og de højere læreanstalter. Jeg har jo gang på gang fået at vide, at der var for mange cigarkasser, der var for mange puljer, og her kommer man så med én til. Det synes jeg ikke er godt.

Hvis de i forslaget omtalte bevægelser og foreninger ligger inde med forslag til undersøgelser, de gerne vil have gennemført, så kan de jo forelægge disse forslag for forskningsrådene. Det er mig bekendt ikke sket. Der er også mulighed for at foreslå projekter og undersøgelser direkte over for de relevante forskningsinstitutioner uden at gå omvejen ad forskningsrådene.

I Miljøministeriets regi er der gennem årene gennemført udredninger og undersøgelser på en række områder. Hvis de nævnte organisationer finder, at der er væsentlige huller i den viden, vi har, så ville det være naturligt at gøre de relevante myndigheder opmærksom derpå. Man kan altså ikke blot spørge Forskningsrådet og institutioner, men også myndigheder.

Forslaget rejser også det principielle spørgsmål, hvilke organisationer der skal have mulighed for at rekvirere undersøgelser på dette område. Hvorfor er det lige præcis de nævnte foreninger og bevægelser, der skal kanoniseres? Efter hvilke kriterier er det sket? Hvorfor er spejderbevægelsen eller Dansk Vandrelaug ikke foreslået blandt dem, der skal have det blå stempel? Spejderbevægelsen har, så vidt jeg ved, gjort kolossalt meget for naturforståelsen her i landet.

I min seneste forskningspolitiske redegørelse understregede jeg, at det vokser og gror i dansk forskning i disse år. Der er masser af nye initiativer. Jeg synes ikke, vi har brug for det initiativ, der er foreslået her. Det er et vildskud, som straks bør skæres af helt ved roden.

Frank Jensen (S):

Miljøbevægelserne har gennem de seneste år udført et stort og vigtigt arbejde for at skærpe den politiske bevidsthed og lovgivningen på miljøområdet. Denne fortjeneste bygger primært på bevægelsesnes mangfoldighed og evnen til at samordne direkte handling og græsrodsforskningsudredninger.

I Socialdemokratiet har vi stor respekt for de grønne bevægelser, som bl.a. bygger på det folkelige engagement, bevægelserne udspringer af.

Forslagets bemærkninger om stigende uligheder i mulighederne for at få forskningsopgaver udført er en direkte konsekvens af den forskningspolitik, den borgerlige regering har ført.

Regeringen og dennes undervisnings- og forskningsminister har fejltreageret over for underskuddet på den danske forskningsbalance ved at spolere forskningsmiljøer, som ikke anses for at give resultater på kort sigt. Samtidig har undervisnings- og forskningsministeren omlagt forskningsinstitutionernes budgetter fra faste til løse tilskud, eller sagt med andre ord: fra basis- til tillægsbevillinger. Mange af grundforskningsinstitutionerne anvender i dag deres basisbevillinger til de nødvendige udgifter. Derved har tillægsbevillingerne direkte indflydelse på grundforskningens indhold, fordi disse er øremærkede.

En stærkere grundforskning er en forudsætning for den anvendte forskning, ikke mindst på miljøområdet.